

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1942 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av nedannämnda till utskottet hänvisade motioner angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer.

1:o.

Kabel- och fortifikationsarbetaren O. E. Wallins änka. I motion I: 140 hemställer herr *Leander*, »att riksdagen måtte besluta bevilja änkan efter avlidne arbetaren vid telegrafverket Oscar Emanuel Wallin Anna Signe Matilda Wallin, född Jansson, ett årligt understöd (s. k. riksdagspension) med belopp, som efter prövning kan anses skäligt».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Wallin var född den 25 juli 1887 och avled den 1 juni 1941;
att han innehade anställning såsom kabelarbetare vid telegrafverket vissa tider under vart och ett av åren 1929—1940 samt såsom diversearbetare vid fortifikationsförvaltningen i Vaxholms fästning under tiden 15 april—31 december 1940;

att han vid sin död efterlämnade änkan Anna Signe Matilda Wallin, född Jansson, vilken är född den 20 juli 1891;

samt att änkefru Wallin äger en mindre fastighet, taxeringsvärderad till 2 000 kronor, men att hon i övrigt saknar tillgångar.

Änkefru Wallin har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension.

I häröver avgivet utlåtande har *statens pensionsanstalt* anfört, att anstalten finge anses oförhindrad att tillerkänna änkefru Wallin pension enligt familjepensionsreglementet för arbetare den 16 oktober 1936 (nr 543).

Genom beslut den 20 mars 1942 har *Kungl. Maj:t* funnit änkefru Wallins ansökning icke föranleda annan åtgärd än att Kungl. Maj:t förordnat, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till statens pensionsanstalt för prövning av änkefru Wallins rätt till pension enligt förenämnda familjepensionsreglemente.

Utskottet. Såsom den lämnade redogörelsen utvisar, har statens pensionsanstalt ansett sig vara oförhindrad att tillerkänna änkefru Wallin pension enligt familjepensionsreglementet för arbetare. På grund härav har Kungl. Maj:t i anledning av en av änkefru Wallin gjord ansökan om pension hänskjutit prövningen av pensionsfrågan till nämnda anstalt. Vid sådant förhållande torde den nu väckta motionen ej böra föranleda någon riksdagens åtgärd. Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion I: 140 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

2:o.

Daglönaren vid Karlskrona örlogsvarv Bror Karl Vilhelm Göranssons änka. I motion II: 3 hemställer herr *Holmgren*, »att riksdagen behagade besluta tilldela Elsa Alberta Teresia Göransson ett årligt understöd till belopp, som riksdagen må finna skäligt».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Göransson var född den 16 juni 1882 och avled den 16 maj 1931;

att han var anställd såsom arbetare vid ingenjördepartementet i Karlskrona under tiderna 19 juni 1899—19 maj 1901 och 16 april 1902—10 maj 1904, vid torpeddepartementet därstädes under tiden 8 september 1904—28 februari 1918, vid tygförvaltningens mekaniska verkstad å Kungsholmsfort under tiden 1 mars 1918—15 februari 1922 samt vid ingenjördepartementet under tiden 11 juli 1922—18 januari 1925;

att han den 18 januari 1925 skadades under arbete, för vilken skada en årlig livränta å 960 kronor tillerkändes honom;

att han vid sin död efterlämnade änkan Elsa Alberta Teresia Göransson, född Svensson, vilken är född den 24 maj 1886, en myndig son samt fyra då omyndiga barn, födda respektive den 15 november 1913, den 9 maj 1919, den 21 januari 1921 och den 9 september 1925;

att bouppteckningen efter Göransson utvisade en brist av 3 463 kronor;

att änkefru Göransson äger en fastighet, vilken är taxeringsvärderad till 4 000 kronor och intecknad för 5 000 kronor, men i övrigt saknar tillgångar;

att änkefru Göransson enligt ett den 9 oktober 1941 av lasarettsläkaren E. Gjertz i Karlskrona utfärdat intyg lider av kronisk hudsjukdom, blodtryckssjukdom samt funktionell nervsjukdom;

samt att enligt nyssnämnda läkarintyg änkefru Göranssons arbetsförmåga är för framtiden högggradigt nedsatt, i följd varav hon icke i avsevärd mån kan bidra till sin försörjning.

Genom beslut den 30 juni 1932 biföll *Kungl. Maj:t* på det sätt en av änkefru Göransson gjord ansökan om understöd åt henne och hennes då minderåriga barn, att *Kungl. Maj:t* tillerkände, bland annat, makarna Göranssons dotter Elsa Mary Lilian, född den 9 september 1925, ett årligt uppfostringsbidrag å 96 kronor.

I anledning av en utav änkefru Göransson gjord förnyad ansökan om understöd medgav *Kungl. Maj:t* genom beslut den 13 december 1940 — jämte det *Kungl. Maj:t* förklarade sig icke för det dåvarande finna skäl bevilja henne årligt understöd — att makarna Göranssons dotter Elsa Mary Lilian finge från och med den 1 januari 1940 till och med utgången av det kalenderår, varunder hon uppnådde 18 års ålder, uppbära ett årligt uppfostringsbidrag med ett till 120 kronor förhöjt belopp.

Utskottet får erinra, att ifrågavarande pensionsärende är av beskaffenhet att böra prövas av *Kungl. Maj:t* i enlighet med de av 1930 års riksdag godkända grunderna för handläggning av ärenden om understöd i vissa fall åt efterlevande till personal i statstjänst. Frågan om beredande av understöd åt änkefru Göransson har, såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen, varit föremål för prövning av *Kungl. Maj:t* senast år 1940, varvid *Kungl. Maj:t* dock endast medgav, att visst uppfostringsbidrag finge utgå till makarna Göranssons år 1925 födda dotter. Det torde ankomma på *Kungl. Maj:t* att efter ansökan av änkefru Göransson pröva och avgöra, huruvida numera förutsättningar äro för handen för beredande åt henne av ett årligt understöd. Enligt vad utskottet inhämtat, har sådan ansökan ingivits till *Kungl. Maj:t*, vilken ansökan för närvarande är beroende på *Kungl. Maj:ts* prövning. Vid angivna förhållande har utskottet funnit sig sakna anledning att till behandling upptaga den i föreliggande motion gjorda framställningen.

Utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion II: 3 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

3:o.

Extra ordinarie reparatören H. A. Dahlbergs änka. I motion II: 69 hemställer herr *Birke*, »att riksdagen behagade besluta tilldela änkefru Elin Wilhelmina Dahlberg, Rönninge, en årlig pension eller därmed jämförligt understöd till belopp, som riksdagen finner skäligt».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Dahlberg var född den 31 december 1871 och avled den 7 juli 1941;
att han var anställd såsom extra ordinarie reparatör vid 1. bansektionen

av statens järnvägar under tiden 1 april 1900—31 december 1934, då han avgick ur tjänst med ålderspension;

att han icke vunnit delaktighet i statens järnvägars änke- och pupillkassa;

att han vid sin död efterlämnade änkan Elin Wilhelmina Dahlberg, född Hagström, vilken är född år 1875, samt sex vuxna barn;

samt att bouppteckningen efter Dahlberg utvisade en behållning av 8 091 kronor.

Utskottet. Liksom det under nästföregående punkt upptagna ärendet är det föreliggande pensionsärendet av beskaffenhet att böra prövas av Kungl. Maj:t. Enligt vad utskottet har sig bekant, är ock en av änkefru Dahlberg gjord ansökan om pension för närvarande beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Med hänsyn härtill torde utskottet sakna anledning att till behandling upptaga den i motionen gjorda framställningen.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion II: 69 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 april 1942.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 31.
